جام جم
رسانه
MEDIA
۷
سه‌شنبه ۲۷ شهریور ۱۴۰۳ شماره ۶۸۵۸

«کافه‌این» بازگشت

پخش برنامه تلویزیونی «کافه‌این» پس از وقفه‌ای کوتاه، به‌دلیل ایام عزاداری ماه صفر، از سرگرفته می‌شود. این برنامه به‌تازگی با اجرای سعید شیخ‌زاده دوباره روی آنتن شبکه تماشا رفته است. کافه‌این در قسمت تازه خود به نقد و بررسی سریال‌های ترکیه‌ای، علت محبوبیت و پرمخاطب بودن آنها و نقاط ضعف‌شان در دنیای سریال‌سازی پرداخته است.

بر اساس این گزارش، کافه‌این برنامه‌ای گفت‌وگومحور است که می‌کوشد با عبور از مرزهای رایج برنامه‌سازی، به جهان مطلوب تماشاگران حرفه‌ای سریال ورود کند و فارغ از موج‌های تکراری نقد، با مطالعات و پژوهش‌های دقیق به جهان عمیق سریال‌ها نقب بزند. کافه‌این به‌عنوان اولین برنامه ویژه سیما درباره جهان سریال‌ها، به کارگردانی و تهیه‌کنندگی محمدهادی نعمت‌اللهی، یکشنبه‌ها حوالی ساعت ۲۲:۳۰ از شبکه تماشا پخش می‌شود و تکرار آن ساعت ۹:۳۰ و ۱۵:۳۰ روز بعد خواهد بود. این برنامه، برنامه‌ای قصه‌گوست که تلاش می‌کند با احترام به دغدغه‌ها و دلمشغولی‌های انسان ایرانی، با مخدوش‌کردن عمدی مرزهای معمول و مرسوم برنامه‌سازی تلویزیونی با مجموعه‌های نمایشی، از قالب‌های رایج فاصله بگیرد تا از قدرت داستان برای سفر به پشت صحنه و پس‌زمینه ساخت سریال‌های مشهور جهانی و شرایط مردم‌شناسانه و جامعه‌شناسانه حاکم بر آنها استفاده کند.

مردان قانون در لباس مبدل

سریال «پلیس مخفی»، اثری روانکاوانه است که قصه‌اش را در گونه حادثه‌ای روایت می‌کند

مهکامه درودی
گروه رسانه

برای نوشتن از سریال کانادایی «پلیس‌مخفی» که اخیرا راهی آنتن تلویزیون شد، سری به حال‌وهوا و فضای قصه‌های نمایشی زدیم که در این خطه روایت شدند. جالب این‌که منتقدان تلویزیونی در رابطه با صنعت تلویزیون کشور کانادا روی یک مسأله اتفاق نظر دارند و آن‌هم این است که تولیدات قاب جادوی این کشور چندفرهنگی، همواره تحت تاثیر و نفوذ همسایه جنوبی خود آمریکا بوده است. تلاش فراوان هنرمندان کانادایی برای نمایش امکانات و توانایی‌هایشان، معمولا نتوانسته از این تاثیرات رهایی یابد. این همه در شرایطی است که برنامه‌سازان تلویزیون در این کشور از استعداد و توانایی‌های بسیار زیادی بهره‌مند بوده و هستند و با سریال‌هایی که ارائه می‌دهند، ثابت کرده‌اند که همیشه حرف‌های تازه‌ای برای گفتن دارند و ذهن‌شان سرشار از سوژه‌های ناب و مثال‌زدنی است. برای مثال سریال‌هایی همچون قصه‌های جزیره، آنه با یک ای، گارد ساحلی، به سوی جنوب و... جزو آثاری هستند که برای مخاطبان ایرانی خاطره‌ساز شدند. درام معمایی-پلیسی پلیس مخفی هم یکی از همین نمونه‌هاست که سال ۲۰۱۳ تولید شد و تماشاگران بسیار زیادی را جذب داستان و فضای پرتنش و پر راز و رمز خود کرد. این سریال به‌تازگی بار دیگر راهی آنتن شبکه تماشا شد تا مخاطبان ایرانی نیز که معمولا علاقه‌مند به فضاهای پلیسی و پر راز و رمز هستند، از همراهی با شخصیت‌های این قصه لذت ببرند.

ژانر محبوب و کارسخت

گرگ نلسون، نویسنده و تهیه‌کننده موفق کانادایی که در تعدادی از پربیننده‌ترین مجموعه‌های چند دهه اخیر تلویزیون نظیر «مانیفست» همکاری داشته، تهیه‌کننده و خالق پلیس مخفی است. او زمانی که کار تولید سریال را آغاز کرد، شبکه‌های مختلف تلویزیونی در حال پخش تعدادی سریال پلیسی کانادایی، آمریکایی و اروپایی بودند. جذابیت پلیس‌بازی کاراکترهای تلویزیونی و موش‌وگربه‌بازی‌های آنان با افراد خبیث و ضداجتماعی، همواره ازجمله چیزهایی بوده که به‌شدت باب میل تماشاگران قاب کوچک است و مردم علاقه‌مند تماشای مبارزات و رقابت‌های ماموران وظیفه‌شناس پلیس با خرابکاران و جنایتکاران بوده‌اند. تعدد سریال‌هایی با مضمون پلیسی، کار نلسون و همکارانش برای ساخت مجموعه‌ای متفاوت را بسیار مشکل می‌کرد اما او با پلیس‌مخفی نشان داده که همچنان می‌توان در این فضا قصه‌های تازه و مخاطب‌پسند روایت کرد.

پلیس‌هایی با لباس مبدل

سریال پلیس‌مخفی گروهی از افسران زبده اداره پلیس را در قالب یک تیم هماهنگ و ورزیده به نمایش می‌گذارد که در هر قسمت سریال، باید با لباس مبدل و هویت پنهان به مصاف سازمان‌های جنایتکاری بروند که از یک سازمان‌دهی قوی برخوردارند و مقابله با آنان بسیار سخت و تا حد زیادی ناممکن است. اما این گروه از افسران وظیفه‌شناس تمام تلاش خود را به کار می‌گیرند تا در پایان روز، ماموریت‌های محوله را به نحو احسن انجام داده و با دست پر به پایگاه خود برگردند. وینسنت والش در قالب شخصیت کارآگاه جان مورلند، بازیگر اصلی مجموعه است. او با همکاری دو کارآگاه زبده دیگر ربکا الیس و ماریا کورتز (با بازی چاندرا وست و لیزا مارکوس) و دو افسر ماجراجو، یک تیم خاص تشکیل داده که خواب راحت را از چشم خاطیان و جنایتکاران در سطح شهر می‌گیرد. پلیس مخفی در یک فصل ۱۳ اپیزودی به تولید و پخش رسید و با وجود استقبال بالای تماشاگران و منتقدان از آن، صاحب فصل‌های بعدی نشد.

احترام به اعتماد تماشاچی

نلسون دلیل عدم تولید فصل‌های بعدی را این‌گونه توضیح می‌دهد: «همیشه باورم این بوده که باید با تماشاگران صادق بود و آنها را گول نزد. با وجود آن‌که پلیس مخفی در درجه‌بندی‌ها رتبه بالایی کسب کرد و به‌شدت محبوب تماشاگران بود، احساس کردم نیازی به تولید فصل دیگری از آن نیست. دلیل اصلی فیلمنامه و مشکلی به نام داستان است. برای فصل تازه باید داستان‌هایی جذاب و تازه می‌داشتیم و بعد از صحبت‌های فراوان با نویسندگان فیلمنامه متوجه شدم که نمی‌توانیم ۱۲ ـ ۱۰ داستان تازه و جذاب برای فیلمبرداری داشته باشیم. نمی‌خواستم در فصل تازه خودمان را دوباره تکرار و همان چیزهایی را به تماشاچی کنجکاو ارائه کنیم که قبل از این دیده است. چنین کاری از نظر اخلاقی درست نبود و به‌نوعی دزدی تعبیر می‌شد. قصد ضربه‌زدن به اعتماد بیننده را نداشتیم و می‌دانم که بینندگان قاب‌کوچک خیلی خوب این موضوع را متوجه می‌شوند.»

پرسش‌ها و چالش‌های معماگونه

وینست والش، بازیگر اصلی سریال ازجمله کسانی بود که از تولید فصل تازه آن حمایت می‌کرد. او که به‌واسطه پلیس‌مخفی به محبوبیتی زیاد دست پیدا کرد، در رابطه با حال‌وهوای خاص آن چنین می‌گوید: «در اینجا تماشاگران با شخصیت‌هایی روبه‌رو بودند که تفاوت زیادی با بقیه کاراکترهای داستان‌های پلیسی داشتند. آنها در سازمانی مخفی مشغول به فعالیت بودند که البته در دنیای واقعی وجود خارجی ندارد. بااین حال، شخصیت‌پردازی این پلیس‌ها خیلی خوب بود و آنها روی صفحه تلویزیون عالی و طبیعی به نظر می‌رسیدند. ماموریت‌های آنها هم خاص و منحصربه‌فرد بود و برای انجام ماموریت‌های خودراهی مکان‌هایی می‌شدند که نمونه‌اش تاکنون در بقیه تولیدات ژانر پلیسی دیده نشده است. هر قسمت سریال هم این شخصیت‌ها را به گونه‌ای درگیر ماموریت‌هایی می‌کرد که شبیه هم نبودند و چیزهایی تازه ارائه می‌کردند. از این منظر می‌توان گفت داستان مجموعه نگاهی روانکاوانه هم به ماموران پلیس خود داشت و مدام آنها را با پرسش‌هایی جدی درباره کار و فعالیت‌شان روبه‌رو می‌کرد. این نوع داستان‌پردازی باعث می‌شد تا لحن معمایی سریال افزایش یافته و تماشاگران را با پرسش‌ها و چالش‌هایی روبه‌رو کند.»

روانکاوی در داستانی پلیسی

آدرین میشل، نویسنده اصلی فیلمنامه سریال، از آن به‌عنوان اثری روانکاوانه اسم می‌برد که در یک فضای پلیسی داستان و ماجراهایش را به تصویر می‌کشد: «به باور من، عمده‌ترین تفاوت پلیس‌مخفی با سریال‌های پلیسی در لحن روانکاوانه آن است. بینندگان در سریال‌های این ژانر محبوب معمولا با اکشن‌کاری‌های جذاب و تعقیب‌وگریزهای طولانی و نفس‌گیر ماشین‌ها روبه‌رو هستند. بخش عمده کار در این حالت، روی موضوعات اکشن تمرکز می‌کند و قسمت‌های مهمی از زمان سریال صرف همین‌گونه اکشن‌کاری‌ها می‌شود. اما در داستان سریال ما، درعین‌حال که این‌گونه اکشن‌کاری‌ها وجود دارد، نسبت به روحیات و اقدامات ماموران پلیس هم توجه ویژه‌ای می‌شود. در دل صحنه‌های اکشن و تعقیب‌وگریزها، روحیات کاراکترها مورد بررسی قرار گرفته و تفکرات و اقدامات آنها مورد کنکاش قرار می‌گیرد. برای مثال، آنها در طول ماجراها به شناخت تازه‌ای از خود می‌رسند و وقتی اوضاع و احوال به سمتی غلط و پیش‌بینی نشده می‌رود، آنها با توجه به فرصت اندکی که برای فکرکردن دارند باید تصمیم لازم و درست را بگیرند و در راهی غلط و انحرافی نیفتند. این بازی ذهنی که در رابطه با ماموریت‌های افسران پلیس درمی‌گیرد، جای بزرگی در داستان سریال و فضاسازی آن می‌گیرد.»

برش

دوبلورهای پلیس مخفی

سریال پلیس‌مخفی (PLAYED) در واحد دوبلاژ اداره کل تامین و رسانه بین‌الملل سیما با گویندگی گروهی از هنرمندان توانمند صداپیشه دوبله شده است. جمعی از صداپیشگان شناخته‌شده و قدیمی، همراه تعدادی از نیروهای جوان، در دوبله این سریال نقش داشتند. شروین قطعه‌ای، مدیر دوبلاژ و یکی از گویندگان این سریال پلیسی اکشن است. شیلا آژیر، محمود اسماعیلیان، شوکت حجت، امیر حکیمی، جمیله رستگاران، علی‌اصغر رضایی‌نیک، فریبا رمضان‌پور، حسین سرآبادانی، بیژن علی‌محمدی، شهروز ملک‌آرایی، امیر منوچهری، حسین نورعلی و نازنین یاری صداپیشگان آن هستند.

زاویه دید

نگین صادقی از گروه رسانه

قاب‌هایی از خانواده اصیل

«خانواده» نهادی است که نقش آن جامعه‌پذیری و انتقال آموزه‌های نخستین به کودک بدیل ندارد. به همین علت است که در جوامع مختلف بر سلامت این نهاد تاکید شده و در ایران به‌دلیل پیوند خوردن دین با زندگی غالب مردم، از منظر مذهبی به جایگاه مقدس آن نیز تاکید می‌شود. رسانه‌ملی به‌عنوان تریبون اصلی نظام جمهوری اسلامی ایران که پایبند به سیاست‌های حاکمیت و منعکس‌کننده آن است نیز باید در پیگیری سیاست‌های مرتبط با این موضوع همواره پیشگام باشد. مطابق با رهنمون‌های رهبر معظم انقلاب اسلامی خانواده، واحد بنیادی و سنگ‌بنای جامعه اسلامی و کانون رشد و تعالی انسان و پشتوانه سلامت و بالندگی و اقتدار و اعتلای معنوی کشور و نظام است و سمت و سوی حرکت نظام باید معطوف به چندین سیاست محوری باشد. یکی از این موارد به‌کارگیری یکپارچه ظرفیت‌های آموزشی، تربیتی و رسانه‌ای کشور در جهت تحکیم بنیان خانواده و روابط خانوادگی است. با تکیه بر این سیاست راهبردی و همچنین مبتنی بر روند تحولی رسانه ملی در دوره اخیر شاهد تمرکز بر آثار خانواده‌محور بودیم. به این ترتیب در مدتی که از دوره تحولی در رسانه‌ملی گذشته است؛ نگاه متفاوت این رسانه به حوزه خانواده مشهود بوده است. این را می‌توان از تولید برنامه‌هایی جدید و همچنین ادامه دادن برنامه‌های نامی و محبوب با نوآوری دریافت؛ آثاری همچون بیا وسط، مشاور، خانه و خانواده، به خانه برمی‌گردیم، سیمای خانواده، خونه‌مونه، خانه ما و.... در این میان برنامه‌ها و سریال‌های جدید این مهم را در نظر دارند که چند و چون تصویر خانواده در رسانه و همچنین نیاز مخاطبان امروز با دیروز متفاوت است. درک این روند زمانی در عین پایبندی به هنجارها و ارزش‌های بنیادین یکی از محورهایی است که باید به آن توجه داشت. در این راستا در رسانه ملی شاهد حضور خانواده‌های متنوع از اقشار و شهرهای مختلف است. برای مثال در بسیاری از برنامه‌ها نظیر خودمونی که به‌حضور شرکت‌کنندگان با خانواده‌هایشان و موضوع صله‌رحم در کنار ایجاد سرگرمی تاکید داشت، افراد از شهرهای مختلف حضور داشتند. از سوی دیگر در آثار نمایشی همچون پشت پرده، نون خ، طعم طمع و... نیز که در این مدت روی آنتن رفتند، نظاره‌گر قصه‌های خانودگی نه تنها در تهران بلکه در گستره ایران هستیم؛ به‌ویژه در فصل اخیر سریال نون خ که ماجرای آن در بیش از یک استان می‌گذشت. همان‌طورکه بیان شد خانواده نهادی مهم و تاثیرگذار در ابعاد مختلف جامعه و حتی امور سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و... است و از این منظر گستره وسیعی دارد که می‌توان آن را در یک قالب و ساختار محدود نکرد. آنچنان که برخی پژوهش‌ها نشان می‌دهد همچنان بیان یک مفهوم عمیق در دل قصه و داستان اثرگذاری بیشتری دارد. وقتی در برنامه‌های رسانه‌ملی یا آثار نمایشی به معضلات روز که برخی خانواده‌ها با آن روبه‌رو هستند اشاره یا در سطح بالاتر موشکافی می‌شود، به معنای امید برای بهبود و ساختن جامعه‌ای سلامت‌تر است که این موضوع در دستور کار برنامه‌سازان است.

دوبله

گشتی در «درون هزارتوی گریزلی»

فیلم سینمایی «درون هزارتوی گریزلی» با گویندگی ۱۵ نفر از گویندگان گفتار فیلم در واحد دوبلاژ اداره کل تامین و رسانه بین الملل سیما دوبله شد. این سینمایی در گونه اکشن، ماجراجویی و هیجانی محصول آمریکا در سال ۲۰۱۵ قرار است از شبکه نمایش سیما پخش شود. این فیلم درباره دو برادر است که پس از سال‌ها به محل زندگی خود در دوران کودکی باز می‌گردند. آن‌ها قصد دارند یک خرس آدم‌خوار را شکار کنند و در نهایت با سختی فراوان موفق می‌شوند. فیلم ریتم تند و خوبی دارد و هیجان و تعلیق زیادی ایجاد می‌کند که مخاطب را تا پایان جذب می‌کند و با خود نگه می‌دارد. واحد جستجوی اداره کل تامین و رسانه بین‌الملل، مسئولیت رصد این اثر را بر عهده داشته و پس از طی مراحل تایید و تخصیص، نسخه اصلی را تهیه و تأمین کرده و اکنون پس از طی شدن روندهای ترجمه، ویراستاری و سپس دوبله، قرار است پس از آماده سازی از شبکه‌ی نمایش، برای مخاطبان پخش شود.

آنتن

«کارخنده» جایی که لبخند پایان ندارد

برنامه «کارخنده» با اجرای سامان گوران و اردشیر منظم روی آنتن شبکه یک سیما می‌رود. برنامه رئالیتی‌شو کارخنده با هدف ارج‌نهادن به مقام کارگر و معرفی کارآفرینان کشور و پرداخت ویژه به تولید و کالای ایرانی با اجرای اردشیر منظم و سامان گوران تهیه و تولید شده است. در هر قسمت از این برنامه دو مسابقه برگزار می‌شود که یکی از آنها مسابقه فنی است که مرتبط با خط تولید کارخانه‌ای است که در هر قسمت میزبان برنامه است و دیگری مسابقه سرگرمی با موضوع پانتومیم یا ورزشی است که برای کارگران آن کارخانه روی آنتن می‌رود.

در آخر هر برنامه نیز به رسم یادگار و اهمیت حفظ محیط زیست (طبق فرمایش رهبر انقلاب) در انتهای هر قسمت در کارخانه یک اصله نهال کاشته می‌شود. از آنجایی که درخت نماد کار، تلاش، کوشش و استواری است، به منزله رشد و تولید در اقتصاد کشور تلقی می‌شود.

برنامه رئالیتی‌شو کارخنده به تهیه‌کنندگی و کارگردانی علیرضا محمدبیگی روزهای یکشنبه و سه‌شنبه ساعت ۱۸ روی آنتن شبکه یک سیما می‌رود.

صدا

رادیو فرهنگ رنگ وحدت گرفت

شبکه رادیویی فرهنگ همزمان با میلاد رسول اکرم(ص) و فرارسیدن هفته وحدت ویژه‌برنامه‌های مختلفی را به مناسبت این هفته روانه آنتن می‌کند. بر این اساس، در برنامه «محمدنامه» مدایح نبوی بررسی می‌شود. این برنامه مستند ترکیبی به مدت ۱۵ دقیقه است که هر روز ساعت ۴۵ دقیقه بامداد با اجرای استاد مهدی امین فروغی با هدف مدیحه‌خوانی پیامبر اکرم(ص) در دیوان شاعران فارسی‌زبان و کتاب‌های نویسندگان و مورخان ایرانی که در آغاز سخن به نعت و منقبت پیامبر اسلام پرداخته‌اند پخش می‌شود.

مستند روایی ـ موضوعی «نامه‌های پیامبر (ص)» نیز، هرشب ساعت ۲۳:۴۵ به بررسی یکی از نامه‌های پیامبر(ص) به پادشاهان و سران کشورها اختصاص دارد. ویژه‌برنامه دیگری که در رادیو فرهنگ تهیه و تولید شده است، «پیام محمد» نام دارد که در این هفته ساعت ۱۴ پخش می‌شود و درباره پنج شهر مرزی ایران است که مردم اهل سنت و اهل تشیع در کنار هم زندگی می‌کنند. وحدت شیعه و سنی در کلام و نگاه علمای اهل سنت موضوع برنامه «ترنم وحدت» است که پنجشنبه ۲۹ و جمعه ۳۰ شهریور ساعت ۸:۴۰ از رادیو فرهنگ پخش می‌شود.

خاطرات کاغذی

جنگجوی نوجوان

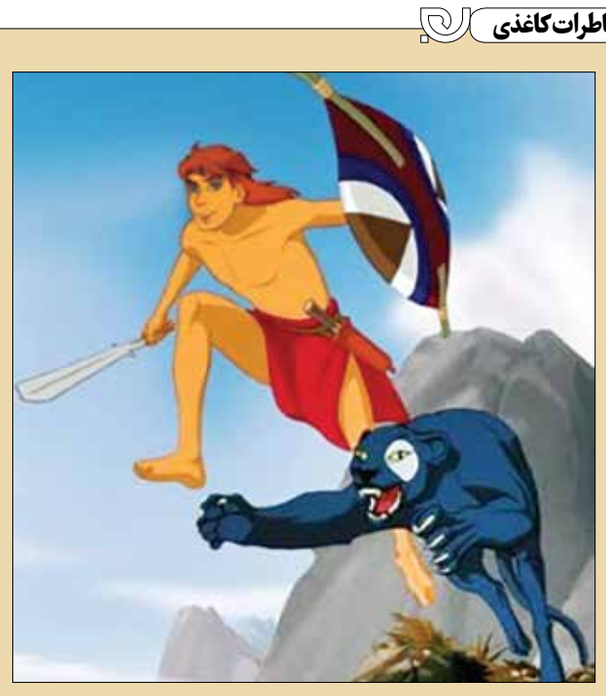

مریم فلاح: ماجرا در میان قبایل ماسایی، از مشهورترین اقوام آفریقایی که در مرز میان دو کشور کنیا و تانزانیا و در دشت‌های دامنه کوه کلیمانجارو زندگی می‌کردند، جریان داشت. تام، پسر سرخپوستی که هیچ خاطره‌ای از گذشته خود نداشت، در میان قبیله ماسایی‌ها بزرگ شد. او که خیلی زود با شرایط قبیله جنگجویان اخت شد، در کنار بچه پلنگی سیاه‌رنگ به نام «شینا» رشد کرد. در سنین جوانی تام یک مرد نیرومند و شجاع شده بود. او سعی داشت در کنار پلنگ وفادارش با شکارچیان غیرقانونی و همچنین قاچاقچیان اسلحه که حضورشان در منطقه بیداد می‌کرد، مبارزه کند. گنجینه فراعنه سیاه، قاچاق آثار باستانی، طلسم شاخ، قبرستان فیل‌ها، زامبی‌ها، شکار انسان، تمدن ناپدیدشده، دره قورباغه‌ها، آتشفشان مرموز، تپه مرموز، شکار غیرقانونی ممنوع، ملکه سیاه و کودتا در بوته و... عنوان برخی از قسمت‌های جذاب مجموعه کارتونی «جنگجوی نوجوان» بود. افشین زینوری، صداپیشگی شخصیت اصلی این کارتون یعنی تام را برعهده داشت. علی همت مومیوند، شهروز ملک‌آرایی، بهرام زاهدی و اردشیر منظم از دیگر صداپیشگان این کارتون بودند. جنگجوی نوجوان (Tom Et Sheenah) محصول سال ۱۹۹۹ کشور فرانسه بود که توسط اگنس وژان کلود بارتول تولید شد.

کیوآرکد را اسکن کنید